

LITURGISCHE SUGGESTIES VOOR DE VORMSELVIERING

Vooraf

Het document dat je hier in handen hebt, biedt liturgische suggesties voor de vormselviering. Je kan deze suggesties als bundel terugvinden in de map van Let it shine, aangeboden door IJD in samenwerking met CCV in het bisdom Brugge. Let it shine kan worden gekaderd binnen de lokale vormselcatechese.

Deze suggesties zijn gebaseerd op de Orde van Dienst voor de vormseliturgie, namelijk de uitgave 'Vormselviering met doopherdenking voor jongeren', onder de redactie van de Interdiocesane Commissie voor Liturgische Zielzorg (ICLZ). De liederen voor de viering kunnen geput worden uit Let it shine, of je kan gebruik maken van je eigen zangboek, Taizéliederen, Zingt Jubilate,... Zeker voor de acclamaties wordt een gezongen versie aanbevolen.

Naast deze suggesties kan je op de eerste bladzijden van deze bundel enkele aandachtspunten terugvinden voor het goede verloop van de vormseliturgie. Alvast bedankt om deze, samen met de catechisten, te overlopen. Deze aandachtspunten zijn ook opgenomen in het 'Vademecum voor de pastorale eenheden'.

Bij vragen over de liturgie, contacteer gerust Liesbeth Degryse (liesbeth.degryse@ccv.be) of Stefaan Franco (stefaan.franco@bisdombrugge.be).

IN VOORBEREIDING OP HET VORMSEL 2020

Vanuit het vademecum...

1. Inleiding: Hoe vieren we het vormselsacrament?

De liturgiehervorming na het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) zorgde voor een heruitgave van de liturgische boeken. Voor het vormselsacrament verscheen in 1971 in Rome de *Ordo confirmationis*. De ICLZ publiceerde in 1974 een Nederlandstalige uitgave hiervan onder de titel *Orde van Dienst voor de vormselliturgie*. Een aangepaste versie voor jongeren van twaalf tot veertien jaar verscheen in 1985 als *Vormselviering met doophedenking*. Naar dit dienstboek richten we ons voor de vormselliturgie.

De belangrijkste krachtlijnen van de vernieuwde vormselliturgie vatten we samen in 4 punten.

(1) Het concilie benadrukte het grote belang van de heilige Schrift in de liturgie. Vandaar dat er geen vormselliturgie kan zijn zonder een **Woorddienst**. Het is passend om op dit belangrijke moment de Bijbellezingen tot hun volle recht te laten komen als Woord van God.

(2) Verder wilde het Concilie de samenhang met de andere initiatiesacramenten versterken. Daartoe werd de **hernieuwing van de doopbeloften** opgenomen in de vormselliturgie. Deze omvat drie elementen die innerlijk nauw samenhangen. Vooreerst is er de geloofsbelijdenis die in vraagvorm kan gebeuren: een eenvoudig ja-woord van vertrouwen in God de Vader, de Zoon en de Geest. Vervolgens is er de belofte zich af te keren van het kwaad. Tenslotte is er de bevestiging door de vormheer en de gemeenschap. Daarmee wordt de band met het doopsel duidelijk gemaakt.

(3) Ten derde is er de eigenlijke vormselliturgie. Deze bestaat uit de handoplegging gezamenlijk over alle vormelingen en een persoonlijke zalving. Woorden en gebaren staan erop gericht de Heilige Geest te vragen én mee te delen aan de vormelingen. Meer in detail vangt de kernritus aan met een oproep tot gebed en een gebedsstilte. Dit is heel belangrijk want in de gebedsstilte erkent de kerk haar onmacht en haar onvermogen. Ze heeft immers alles te ontvangen van haar Heer en kan niets uit zichzelf. Vervolgens is er een smeekgebed (woord), ook 'epicletisch gebed' genoemd, terwijl de vormheer de **handen uitstrekt** over de vormelingen (gebaar). Epiclese betekent 'de Geest erbij roepen of afsmecken'. Het gebed is gebaseerd op Jesaja 11 en vraagt om de gaven van de Geest te verlenen.

De sacramentele kernritus bestaat uit een **persoonlijke zalving**. Deze drukt het meedelen van de Heilige Geest uit als kracht en genade om meer en meer gelijkvormig te worden met Jezus Christus. Met chrisma zalft de vormheer in kruisvorm het voorhoofd van de vormeling (gebaar). Hij zegt hierbij "N, ontvang het zegel van de Heilige Geest, de gave Gods" (woord). De vormeling drukt zijn instemming uit door 'Amen' te antwoorden.

(4) De band met het derde initiatiesacrament – **de eucharistie** – wordt ten slotte gemaakt door het feit dat het vormsel in de regel gevierd wordt in het kader van de eucharistie. Met de hernieuwing van de doopbeloften en de viering van het vormsel in het kader van de eucharistie komt zo de totale christelijke initiatie in beeld.

De inleiding op het dienstboek Vormselviering met doophedenking uit 1985 is een lezenswaardige liturgische catechese bij de vormseliturgie, ideaal om te bespreken met de liturgische werkgroep of vormselcatechisten. De tekst kan aangevraagd worden bij Liesbeth Degryse of Stefaan Franco (liesbeth.degryse@ccv.be - stefaan.franco@bisdombrugge.be).

Het is belangrijk de volgende afspraken te bespreken met wie betrokken is bij de vormselwerking.

2. Praktische afspraken

- Er wordt geruime tijd voor het vormsel contact opgenomen met de vormheer om de nodige afspraken (o.m. i.v.m. het tekstboekje) te regelen. Het definitieve tekstboekje wordt minstens een week voor het vormsel bezorgd aan de vormheer.
- Er worden duidelijke afspraken gemaakt met wie instaat voor foto's en filmopnames, rekening houdend met wat ouders op het *Aanvraagformulier initiatiesacramenten voor kinderen* hebben aangegeven inzake privacy.
- Iemand van de parochie is verantwoordelijk voor het ontvangen van de vormheer op de dag van het vormsel. Er wordt gezorgd voor een parkeerplaats voor de vormheer dicht bij de kerk.
- Alle vormsels worden ingeschreven in het vormselregister van de parochie. Na de vormselviering ondertekent de vormheer de naamlijst in het register. De parochieverantwoordelijke zorgt er ook voor dat het vormsel ingeschreven wordt in het doopregister van de parochie waar het doopsel van de vormeling werd ingeschreven.

3. Liturgische afspraken

De liturgische suggesties in deze bundel bouwen verder op het programma 'Let it shine'. Verder is het van belang dat de vormseliturgie niet los staat van de parochiegemeenschap. Zij sluit best zo nauw mogelijk aan bij de normale parochieliturgie. Het is aangewezen dat de parochiegemeenschap goed vertegenwoordigd is tijdens de viering en er actief aan deelneemt bv. door deelname van het koor, lectoren en acolieten die gewoon zijn op zondag mee te werken aan de liturgie, de vormselcatechisten, de jeugdleiders en begeleiders van de pluswerking ... Op die manier wordt de vormselviering herkenbaar ingebed in de parochiegemeenschap.

Er wordt voor gezorgd dat de vormselviering niet onnodig lang duurt. Doublures worden vermeden (vb. welkomstwoord, dankwoord); er is een vlot verloop en een heldere structuur in de viering. Het is van belang om eenvoud te zoeken in teksten en symboliek. Dit helpt om de vormselviering authentiek te beleven. Er is een biddend klimaat, met het oog op ontmoeting met de levende Heer. Een gastvrije kennismaking met het geloof in Jezus doorheen de schoonheid en kracht van de liturgie, biedt missionaire kansen.

Schikking van de liturgische ruimte

- De vormelingen zijn zo opgesteld dat ze gericht zijn op het liturgisch centrum, het altaar, waarbij ze zien wat de vormheer doet en waarbij de vormheer hen kan aankijken als hij tot hen spreekt. Het is niet zinvol de vormelingen met het gezicht richting het volk op te stellen. Dit wekt de indruk van een optreden en het maakt het de vormelingen moeilijk om goed mee te vieren. Het mist ook de doelstelling van liturgie: de Heer in het midden plaatsen.

Vormelingen krijgen een bijzondere plaats maar niet los van, of tegenover, de vierende gemeenschap. Eventueel kunnen de vormelingen na de zending en zegen een slotlied brengen gericht naar het volk.

- Er is ook aandacht voor een goede schikking van de zitplaatsen van de familieleden van de vormelingen. Sommige delicate familiale situaties vragen om een voorzichtige aanpak.
- De aanwezige liturgische symbolen (vb. doopwater, paaskaars, brood en beker, evangelieboek, icoon, ...) worden gevaloriseerd en niet ondergeschikt gemaakt aan andere symbolen die eventueel kunnen ondersteunen.
- Het is wenselijk een draadloze micro te voorzien.

Betrokkenheid van velen

- Belangrijk is dat de vormelingen zich betrokken voelen bij de viering, dat ze aandachtig luisteren, meezingen en meebidden, wat niet betekent dat iedere vormeling iets moet 'doen' tijdens de viering. Er wordt aandacht besteed aan doorleefde liturgische houdingen: buigen bij het binnenkomen, handen vouwen, stilte,...
- Er wordt ook aandacht geschonken aan de ouders, meters, peters en familieleden.
- De parochiegemeenschap wordt betrokken door haar aanwezigheid en door de vormseliturgie zo veel als mogelijk te laten aansluiten bij de normale zondagsliturgie.

Tekstboekje of projectie

- Een tekstboekje voor alle aanwezigen is een belangrijk instrument om de actieve deelname bij de viering te vergroten. Alleen wat de actieve deelname vergroot, wordt opgenomen in het tekstboekje: liedteksten, gemeenschappelijke gebeden, acclamaties,... Schriftteksten en eucharistische gebeden worden niet afgedrukt, maar beluisterd.
- Men kan er ook voor kiezen om teksten te projecteren. Ook hier wordt bovenstaand principe gevolgd, zodat enkel die teksten in beeld gebracht worden die de actieve deelname ondersteunen.

Liturgische viering

Zang

- In de bundel met liturgische suggesties zijn enkele liedverwijzingen opgenomen. De partituren van de liederen van Let it shine zijn terug te vinden in de map van Let it shine.
- Tijdens de zalving is er geen zang en geen muziek. De zalving gebeurt in stilte.
- Er is afwisseling tussen zang door de vormelingen en samenzang met alle aanwezigen. Een aanzingkoor bevordert de samenzang, alsook iemand die de zang leidt. Vormelingen en andere jongeren van de parochie die zelf musiceren maken de liturgie mooi. Voor de viering brengt zachte muziek de aanwezigen in de gepaste stemming. Men zorgt voor een bezinnende sfeer voor de start van de viering (vb. gezongen Taizérefrein). Daarnaast kan het zinvol zijn dat een zangleider de liederen uit de viering voor de start van de liturgie oefent met het ganse volk.

Dienst van het Woord

- Profane lezingen kunnen onmogelijk een Schriftlezing vervangen.
- De lezingen kunnen gekozen worden uit de liturgie van de betreffende zondag, of uit één van de suggesties uit het Lectionarium bij de vormselviering met doophedenking. Deze suggesties

zijn ook opgenomen in de bundel met de liturgische suggesties voor de vormselviering, die terug te vinden is in de map van Let it shine. Er is minstens een eerste lezing en een evangelielazing. Het evangelie kan best gekozen worden in samenspraak met de vormheer. Tijdens de voorbereiding op het vormsel kan al gewerkt worden met de evangelietekst.

- De diaken of de vormheer leest het evangelie voor.

De liturgie van geloofsbelijdenis, handoplegging en zalving

- Deze liturgie vormt één geheel. Ze wordt niet onderbroken door commentaar of praktische schikkingen.
- Er is geen 'Credo'. Het geloof wordt in deze viering beleden in de hernieuwing van de doopbeloften. Tijdens de hernieuwing van de doopbeloften staan de vormelingen op.
- De handoplegging gebeurt alleen door de vormheer.
- De pastoor of catechist zorgen ervoor dat, op het moment van de zalving, de naam van de vormeling duidelijk is voor de vormheer. Eventueel wordt een kaartje getoond waar de naam van de vormeling op staat en wordt de naam duidelijk gezegd. Ook de woorden van de vormheer tot de vormeling ("X, ontvang het zegel van de H. Geest, de gave Gods") moeten de aanwezigen in de kerk duidelijk kunnen horen. De vormeling wordt in elk geval begeleid door een vormselpeter of -meter. Waar de vormeling ook begeleid wordt door vader en/of moeder, is men attent voor delicate situaties.
- Er zijn verschillende zinvolle houdingen voor het toedienen van de zalving mogelijk. Elke vormeling kan individueel neerknielen voor de vormheer die zelf neerzit. De vormelingen staan individueel op voor de vormheer, die hen staande de zalving toedient. De vormheer kan zelf langs de vormelingen gaan, die in een halve kring of op een rij staan. De zalving verloopt best vlot.
- De vormheer gebruikt de officiële vormselformule en kiest een door de Kerk goedgekeurd eucharistisch gebed.
- Men zorgt ervoor dat de vormheer na de zalving zijn handen behoorlijk kan reinigen.
- Het moment van het vormsel en het moment van de vredeswens vallen niet samen met een uitgebreid gesprek of het bedanken van de ouders.

Tafeldienst, communie en slot van de viering

- Tijdens de gavenprocessie, waar de vormelingen en de parochiegemeenschap bij worden betrokken, worden de gaven uit de eucharistie aangebracht. De processie met brood en beker wordt niet nodeloos uitgebreid met extra voorwerpen. Tijdens de offerande kan eventueel een diaconaal project - waar de vormelingen aan hebben meegewerkt - worden voorgesteld. Het is belangrijk de aandacht vooral te richten op brood en beker. Tijdens de eucharistie wordt een grote broodhostie gebruikt, waarbij het breken van het Brood tijdens het Lam Gods goed uitkomt.
- De communie verloopt op een waardige wijze. Men is attent voor een sfeer van rust en stil gebed bij de vormelingen na de communie. De vormelingen worden hierop voorbereid.

I. OPENING VAN DE DIENST

1. Openingslied - Intredeprocessie met het evangelieboek en het heilig Chrisma

*Liedsuggesties: Hef uw handen op naar Hem (liedbundel LIS 2019)
Dag van vreugde (liedbundel LIS 2018)
Ik geloof, ik vertrouw, ik waag de sprong
Geest van God , Adem van leven (ZJ 447)*

Iedereen staat op vanaf het begin van het gezang bij de intrede.

De vormelingen, en eventueel de catechisten, lectoren, de misdienaars, de diaken, de priester en de vormheer, komen binnen in processie. Het heilig Chrisma en het evangelieboek worden megedragen. Het heilig Chrisma wordt zichtbaar op het altaar geplaatst.

2. Welkom

Vormeling: Beste mensen, we zijn blij dat jullie allen hier zijn op deze belangrijke dag. We vinden het fijn te kunnen rekenen op jullie steun in onze groei naar christen zijn. Mama en papa, meter en peter, van harte welkom op onze vormselviering! We willen ook onze pastoor ... en bisschop Lode OF E.H. ... (*vormheer*), die gezonden werd door bisschop Lode om ons te vormen, in het bijzonder welkom heten.

3. Kruisteken, liturgische zegenwens en openingswoord door de bisschop of zijn vertegenwoordiger

Iedereen blijft opstaan.

4. Kyrielitanie

In de vormselviering kan de kyrie weggelaten worden.

Indien er toch een kyrie wordt opgenomen, bieden we deze suggestie aan.

Liedsuggesties: Kyrie (Taizé)

Als alles duister is (liedbundel LIS 2019)

Kyrie gezongen in de variant die gebruikt wordt tijdens de zondagsvieringen

Suggestie 1

VH: Om echt heel blij te kunnen vieren,
willen we eerst alles uit ons hart halen wat onszelf
en ook de anderen niet zo blij maakt.
Omdat we weten dat Gods liefde oneindig groot is,
vragen we Hem om vergeving.

vormeling: Jezus, Jouw hart is vol van liefde.
Ons hart is vaak heel koud wanneer we boos zijn.
Heer, ontferm U over ons.

Allen: Kyrie

vormeling: Christus, jouw hart is vol van zachtheid.
Ons hart is vaak heel hard en ruw als steen.
Christus, ontferm U over ons.

Allen: Kyrie

vormeling: Heer, in jouw hart is er ruimte voor iedereen.
Ons hart is vaak voor ons alleen en niemand anders kan er nog bij.

Allen: Kyrie

VH: Moge de goede God ons vergeving schenken
en ons de kracht geven om anderen te vergeven,
vandaag en alle dagen op weg naar een nieuw en eeuwig leven.

Allen: Amen.

Suggestie 2

VH: Onze God is een liefdevolle God. Hij is barmhartig en vergevingsgezind.
Het is goed om bij het begin van deze viering aan God en aan elkaar om
vergeving te vragen. We maken het daarvoor heel stil in ons hart.

L: Jezus, open onze oren dat wij jouw Woord beluisteren.
Heer, ontferm U over ons.

Allen: Kyrie

L: Christus, open onze ogen dat wij Jou herkennen in het breken van het brood.
Christus, ontferm U over ons.

Allen: Kyrie

L: Heer, schenk ons een nieuw hart en een nieuwe Geest.
Heer, ontferm U over ons.

Allen: Kyrie

VH: Moge de barmhartige God onze fouten vergeven.
Moge Hij ons zijn Geest schenken en ons zo begeleiden naar nieuw en
eeuwig leven.

Allen: Amen.

5. Eer aan God

De vormheer nodigt de gemeenschap uit Gods lof te bezingen.

Liedsuggesties: Laat heel je leven een loflied zijn (liedbundel LIS 2019)

Alle eer en glorie (ZJ 767)

Cantarei ao Senhor (liedbundel LIS 2019)

Laudato si (liedbundel LIS 2020)

6. Openingsgebed

VH: Laat ons bidden. *(gebedsstilte)*

VH: Goede Vader, Gij schenkt ons in overvloed
alles wat goed en schoon is.

Wij vragen U:

maak ons ontvankelijk voor de gaven van uw Geest.

Door onze Heer Jezus Christus uw Zoon,
die met U leeft en heerst in de eenheid van de Heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.

OF Verenigd met elkaar,
met deze jongeren vooraan,
en gevoelig voor de vreugde die mensen hier samenbrengt,
willen wij bidden... *(gebedsstilte)*.

Zie om naar deze gemeenschap, God.

Leg woorden van dank op onze lippen
en maak ons ontvankelijk voor de gaven van uw Geest.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,
die met U leeft en heerst
in de eenheid van de Heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.

OF God, Gij kent ons bij onze naam,
en weet wat wij diep in ons hart verlangen.

Gij wilt dat wij gelukkig worden.

Leer ons daarom openstaan
voor uw Geest die leven wekt.

Wij vragen het U,
door Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer,
die met U leeft en heerst
in de eenheid van de Heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.

- OF Heer God, wij danken U
voor de gave van het leven,
voor alle kansen die wij krijgen
van goede mensen rondom ons.
Zend vandaag uw Geest
over onze vormelingen.
Zalf hen met uw kracht.
Geef dat zij leven voor wat goed is in uw ogen.
Maak ze tot blijde getuigen van Jezus, de Heer,
die met U leeft en heerst, in de eenheid van de Heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.
- OF Goede Vader, telkens opnieuw roept U mensen bij hun naam
en vraagt hen uw Zoon te volgen.
Zie met goedheid naar deze gemeenschap.
Leg woorden van dank op onze lippen
en maak het hart van onze vormelingen ontvankelijk voor de gaven van uw Geest.
Dit vragen wij U door Jezus Christus, onze Heer.
- OF Vader en Vriend van de mensen,
U kent ons bij onze naam
en weet wat wij diep in ons hart verlangen.
Schenk onze vormelingen uw Geest
die hun geloof verdiept,
hun hoop sterker maakt
en hun liefde verruimt.
Luister naar ons en verhoor ons gebed
door Christus, onze Heer.
- OF God en Vader,
op het eerste Pinksterfeest hebt U bange leerlingen
moed en kracht geschonken
toen uw Geest, in wind en vuur, over hen werd uitgestort.
Zend vandaag uw Geest over onze vormelingen.
Leer hen geloven, hopen en beminnen door uw Kracht.
Wij vragen het U in de naam van Jezus, uw Zoon en onze Heer.

Allen: Amen.

Na het openingsgebed gaat iedereen zitten.

II. DIENST VAN HET WOORD

Voor de lezingen tijdens de vormselviering kan je kiezen tussen de lezingen uit de liturgie van de betreffende zondag, of uit de suggesties uit het lectionarium bij de vormselviering met doophedenking. Er is minstens een eerste lezing en een evangelie.

1. Eerste Schriftlezing

Enkele suggesties uit *De orde van dienst voor de vormseliturgie (ICLZ, 1975)*:

Jes. 11, 1-4a	‘De geest van de Heer zal op hem rusten’
Jes. 61, 1-3a. 6a. 8b-9	‘De Heer heeft mij gezalft’
Joël 2, 23a. 26-27; 3, 1-3a	‘Ik zal mijn geest uitstorten Over uw zonen en dochters’

Lezingen uit de liturgie van de betreffende zondag:

25 en 26 april:	Hand 2, 14.22-33	‘Het was onmogelijk, dat Hij door het dodenrijk werd vastgehouden.’
2 en 3 mei:	Hand 2, 14a.36-41	‘God heeft Hem tot Heer en Christus gemaakt.’
9 en 10 mei:	Hand 6, 1-7	‘Zij kozen zeven mannen, vol van de Heilige Geest.’
16 en 17 mei:	Hand 8, 5-8.14-17	‘Zij legden hun de handen op en ze ontvingen de Heilige Geest.’
23 en 24 mei:	Hand 1, 12-14	‘Zij bleven eensgezind volharden in het gebed met Maria, de moeder van Jezus.’
30 en 31 mei:	Hand 2, 1-11	‘Zij werden allen vervuld van de Heilige Geest en zij begonnen te spreken.’

2. Antwoordpsalm

We bidden (zingen) na de eerste lezing een psalm. Met deze woorden geven we gehoor en antwoord aan het Woord van God dat we zojuist beluisterd en ontvangen hebben.

Suggestie: Psalm 23	‘De Heer zorgt voor mij’
Lied (voor, na, tussenin):	<i>In de Heer vind ik heel mijn sterkte (liedbundel LIS 2019)</i> <i>Mon âme se repose (liedbundel LIS 2019)</i> <i>De Heer is mijn herder (ZJ P26 - P29)</i>

Op de website <https://sites.google.com/site/zingtjubilate/> kan je per zondag de partituur en geluidsopname van de antwoordpsalm terugvinden.

De Heer zorgt voor mij,
zoals een herder voor zijn schapen zorgt.
Hij geeft me alles wat ik nodig heb.
Hij leidt mij,

zoals een herder zijn schapen leidt
naar groen gras en fris water.
Bij de Heer ben ik veilig,
Hij geeft mij kracht, zo goed is Hij.
Ik ben niet bang, ook al is er gevaar,
ook al is het donker om mij heen.
Want U bent bij mij, Heer.
U beschermt me, U geeft mij moed.
U nodigt mij uit in uw tempel.
U zorgt goed voor mij.
U geeft me te eten en te drinken,
meer dan genoeg.
En al mijn vijanden kunnen dat zien.
U geeft me geluk en liefde, altijd en overal.
Ik zal bij U zijn in uw tempel, mijn hele leven lang.

3. Tweede Schriftlezing

Enkele suggesties uit De orde van dienst voor de vormselliturgie (ICLZ, 1975):

Hand. 2, 1-6.14.22b-23.32-33	‘Allen werden vervuld van de H. Geest en begonnen te spreken’
Hand. 8, 1.4.14-17	‘Zij legden hun de handen op en ze ontvingen de H. Geest’
Hand. 10, 1.33-34a.37-44	‘De H. Geest kwam plotseling neer op allen die naar de toespraak luisterden’
Rom. 8, 14-17	‘De Geest bevestigt het getuigenis van onze geest dat wij kinderen zijn van God’
1 Kor. 12, 4-13	‘Een en dezelfde Geest deelt aan ieder zijn gaven uit zoals Hij het wil’
Ef. 4, 1-6	‘Eén lichaam, één Geest, één doop’

Lezingen uit de liturgie van de betreffende zondag:

25 en 26 april:	1 Pe 1, 17-21	‘Gij zijt verlost door het kostbaar bloed van Christus, het lam zonder vlek.’
2 en 3 mei:	1 Pe 2, 20b-25	‘Gij zijt bekeerd tot de herder van uw zielen.’
9 en 10 mei:	1 Pe 2, 4-9	‘Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijke priesterschap.’
16 en 17 mei:	1 Pe 3, 15-18	‘Gedood naar het vlees, werd Hij ten leven gewekt naar de geest.’
23 en 24 mei:	1 Pe 4, 13-16	‘Als men u hoont om de naam van Christus zult gij zalig zijn.’
30 en 31 mei:	1 Kor 12, 3b-7.12-13	‘In één en dezelfde Geest zijn wij door de doop één enkel lichaam geworden.’

4. Alleluia-acclamatie voor het evangelie

Iedereen staat op bij de aanvang van de Alleluia-acclamatie voor het evangelie.

Processie met het evangelieboek naar de ambo (en de paaskaars).

Suggestie: Een groepje vormelingen kan rond het evangelieboek staan met kaarsen.

Liedsuggesties: Alleluia (liedbundel LIS 2019 – Taizé – ZJ – LIS 2020)

5. Evangelie

Enkele suggesties uit De orde van dienst voor de vormselliturgie (ICLZ, 1975):

Mc. 1, 9-11	‘Hij zag de Geest op zich neerdalen’
Lc. 4, 16-22c	‘De Geest des Heren is over Mij gekomen’
Lc. 10, 21-24	‘Ik prijs U, Vader, omdat Gij deze dingen geopenbaard hebt aan kinderen’
Joh. 14, 15-17	‘De Geest van de waarheid zal bij u blijven’
Joh. 15, 18-21.26-27	‘De Geest der waarheid die van de Vader uitgaat, zal over Mij getuigenis afleggen’
Joh. 16, 5-7.12-13a	‘De Geest der waarheid zal u tot de volle waarheid leiden.’

Lezingen uit de liturgie van de betreffende zondag:

25 en 26 april:	Lc 24, 13-35	‘Zij herkenden Hem aan het breken van het brood.’
2 en 3 mei:	Joh 10, 1-10	‘Ik ben de deur van de schapen.’
9 en 10 mei:	Joh 14, 1-12	‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven.’
16 en 17 mei:	Joh 14, 15-21	‘Ik zal de Vader vragen en Hij zal u een andere Helper geven.’
23 en 24 mei:	Joh 17, 1-11a	‘Vader, verheerlijk uw Zoon.’
30 en 31 mei:	Joh 20, 19-23	‘Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik u: ontvangt de heilige Geest.’

6. Acclamatie na het evangelie

Na de acclamatie gaat iedereen zitten.

7. Homilie door de vormheer

III. DOOPBELOFTEN

Suggestie voor als je iets wil doen tijdens de doopbeloften: alle vormelingen (of één per catechesegroepje) vormen een kring rond de paaskaars en rond het bekken met doopwater. Hier ontsteken ze een kaars aan de paaskaars en belijden met die kaars in de hand hun geloof. Dit beklemtont de band met het doopsel.

De vormelingen staan op.

1. Inleiding

VH: Twaalf jaar geleden hebben jullie ouders
je naar de kerk gebracht
om je te laten dopen.
Vandaag is het jullie beurt
om met deze keuze in te stemmen
en hier voor deze gemeenschap
-in tegenwoordigheid van jullie ouders, peter en meter -
je geloof uit te spreken.

2. Geloofsbelijdenis

De vormheer legt het credo in vraagvorm voor. Samen met de andere aanwezigen antwoorden de vormelingen met een beaming.

VH: Geloof je in God, de almachtige Vader,
Schepper van hemel en aarde?

Vormelingen: Ja, ik geloof.

VH: Geloof je in Jezus Christus,
zijn eengeboren Zoon, onze Heer,
geboren uit de Maagd Maria,
die geleden heeft, gestorven en begraven is,
die uit de dood is opgestaan
en zit aan Gods rechterhand?

Vormelingen: Ja, ik geloof.

VH: Geloof je in de Heilige Geest
die Heer is en het leven geeft,
die vandaag door het sacrament van het vormsel
jullie met Zijn liefde komt bezielen
zoals eens de apostelen op het pinksterfeest?

Vormelingen: Ja, ik geloof.

VH: Geloof je in de heilige Katholieke Kerk,
de gemeenschap van de heiligen,
de vergeving van de zonden,
de verrijzenis van het lichaam
en het eeuwig leven?

Vormelingen: Ja, ik geloof.

3. Doopbelofte

VH: En beloof je daarom
heel je leven trouw te blijven aan dit geloof
en je in te zetten voor het evangelie van Jezus Christus?

Vormelingen: Ja, dat beloof ik.

4. Bevestiging door de vormheer en beaming door de gemeenschap

Alle aanwezigen staan op.

VH: Beste ouders, familieleden en vrienden,
dit is ons geloof,
dit is het geloof van de Kerk.
Zijt gij bereid u te blijven inzetten
voor uw kinderen
en ze met uw eigen geloof
te ondersteunen en voor te gaan?

Volwassenen: Ja, dat beloven wij. Moge God ons daarbij helpen.

Allen blijven opstaan.

Indien de vormelingen een kaars ontstoken hebben, zetten ze hun kaarsen neer en keren ze naar hun plaats in de kerk terug.

IV. HANDOPLEGGING EN ZALVING

1. Inleiding

VH: Nu jullie de geloofsbelijdenis hebben uitgesproken,
ga ik je de handen opleggen
en je zalven met chrisma.
Laten wij het nu eerst stil maken in ons hart en bidden
dat Gods Geest over jullie mag komen

en dat jullie mogen blijven groeien
naar het beeld van Jezus, de Gezalfde.

2. Gebed in stilte

3. Gebed onder handoplegging

De vormheer strekt zijn beide handen uit over alle vormelingen die het hoofd buigen.

VH: Almachtige God, Vader van onze Heer Jezus Christus,
 door de doop uit water en Heilige Geest
 hebt Gij deze jongens en meisjes
 tot nieuw leven gewekt en bevrijd uit de macht van het kwaad.
 Zend over hen uw Heilige Geest, de trouwe Helper.
 Geef hun de geest van wijsheid en inzicht,
 de geest van raad en sterkte, de geest van vroomheid en liefde,
 en vervul hen van eerbied voor uw heilige Naam.
 Door Christus onze Heer.

Allen: Amen.

4. Persoonlijke handoplegging en zalving

Tijdens de zalving is er geen zang of muziek.

VH: N., ontvang het zegel van de Heilige Geest, de gave Gods.

Vormeling: Amen.

VH: De vrede zij met u.

Vormeling: En met uw Geest.

Na de zalving van alle vormelingen wordt er lied over de Heilige Geest gezongen.

Suggesties: Come Holy Spirit (liedbundel LIS 2019)

Kom Heilige Geest (liedbundel LIS 2019)

De Geest des Heren (ZJ 410)

Geest van hierboven (liedbundel LIS 2020)

5. Voorbeden

De eigenlijke vormselliturgie wordt besloten met de voorbeden die er onmiddellijk bij aansluiten. Indien er geen kyrielitanie is in deze viering, kan hier een Kyrie (bijvoorbeeld van Taizé) worden gezongen.

*Andere liedsuggesties: Ubi caritas
 God U bent liefde (ZJ 30a)
 Vervul ons met uw kracht (ZJ 271)*

VH: Goede vrienden, laat ons één van geest en hart, bidden tot God, onze Vader.

Suggestie 1

Ouder/Catechist: Voor de jongens en meisjes

die in deze paastijd gevormd worden.

Dat de Geest van God hen troost en blijdschap,
vrede en hoop, licht en warmte op hun levensweg mag geven.

Laat ons bidden.

Vormeling: Voor onze ouders, peters en meters:

Dat zij ons mogen blijven ondersteunen en inspireren
op onze verdere tocht door het leven.

Laat ons bidden.

Vormeling: Voor al wie zijn steentje heeft bijgedragen onderweg naar ons vormsel:

onze vormheer, onze pastoor, de catechisten, de hele parochiegemeenschap
en alle mensen die van Jezus' boodschap getuigen,

Dat ze verder jonge mensen mogen laten proeven
van wat het betekent gelovig te zijn.

Dat ze uit de vreugde van vandaag kracht mogen putten
om met enthousiasme verder te getuigen van Gods liefde.

Laat ons bidden.

Lector: Voor de grote familie van de Kerk.

Dat zij trouw mag blijven aan het evangelie en mee mag bouwen aan
Gods droom voor deze wereld.

Dat zij een gemeenschap mag vormen waar iedereen thuis kan komen,
in het bijzonder kwetsbare mensen.

Laat ons bidden.

Suggestie 2

Vormeling: Kom Heilige Geest, zet ons in beweging.

Spoor ons aan om flinke jongens en meisjes te zijn
en om ons in te zetten voor een ander.

Laat ons bidden.

Vormeling: Kom Heilige Geest, geef smaak aan ons jonge leven

en maak ons tot kinderen die blij spelen en leren in Jouw Geest.

Laat ons bidden.

Vormeling: Kom Heilige Geest, bescherm ons

en steun ons waar we het moeilijk hebben.

Help ons steeds voor het goede te kiezen.

Laat ons bidden.

Vormeling: Kom Heilige Geest, maak ons warm vanbinnen en enthousiast zodat we goed en vriendelijk zijn voor alle mensen om ons heen.
Laat ons bidden.

Vormeling: Kom Heilige Geest, doordring ons met Jouw kracht en maak ons vurig voor de boodschap die Jezus ons gegeven heeft.
Laat ons bidden.

VH (indien de vormheer de bisschop is):

Goede God, Gij hebt gewild dat de apostelen en hun opvolgers de Geest zouden doorgeven aan allen die uw Woord hebben beluisterd en tot het geloof zijn gekomen.

Vandaag hebben wij deze jongens en meisjes de handen opgelegd en hen met uw Geest gezalfd.

Wij vragen U: beziel hen met ijver en geestdrift om heel hun leven te blijven getuigen van de grote daden, die Gij hebt verricht.

Door Christus onze Heer.

Allen: Amen.

VH (indien de vormheer geen bisschop is):

Heer, onze God, luister naar het gebed van deze gemeenschap en voltooi wat Gij hier vandaag begonnen zijt.

Beziel ons allen met ijver en geestdrift.

Wij vragen het U door Christus, uw Zoon en onze Heer.

Allen: Amen.

Suggestie 3

VH: Bidden wij dat de gaven die de Heilige Geest ons geschonken heeft, een blijvende opdracht mogen zijn in ons leven.

Vormeling: Bidden wij om de Geest van wijsheid en inzicht om onze medemensen beter te begrijpen, om te weten waar het op aankomt in ons leven en om in goede verstandhouding te mogen leven op school en in onze vriendenkring.
Laten wij bidden.

Vormeling: Bidden wij om de Geest van raad en sterkte, dat wij de juiste beslissingen nemen waardoor mensen gelukkiger worden, om sterk te staan als het moeilijk wordt.
Laten wij bidden.

Vormeling: Bidden wij voor de Geest van vroomheid en eerbied,
dat wij mogen aanvoelen wat in andere mensen omgaat.
Wij bidden voor al onze overleden familieleden
die in ons hart blijven voortleven.
Laten wij bidden.

Vormeling: Bidden wij voor de Geest van liefde,
dat we veel van elkaar mogen houden,
dat we kunnen doen wat liefde doet:
zich geven en altijd opnieuw vergeven.
Laten wij bidden.

VH: Heer, onze God, aanhoor onze gebeden en schenk uw gaven zeventvoud aan deze
jongeren die door het Vormsel uw Geest ontvangen hebben,
door Christus onze Heer. Amen.

V. DIENST VAN DE TAFEL

1. Bereiding van de gaven

Iedereen gaat zitten.

*Suggestie: Brood (grote broodhostie) en wijn worden in een gavenprocessie naar het altaar
gebracht terwijl er een lied wordt gezongen.*

*Tijdens de offerande kan een diaconaal project - waar de vormelingen eventueel aan hebben
meegewerkt - worden voorgesteld in functie van de collecte.*

2. Gebed over de gaven

Iedereen staat op.

VH: Heer, wij bieden U brood en wijn.
Aanvaard deze gaven als teken dat wij U willen toebehoren.
Door Christus onze Heer.

OF: Goede Vader, de Tafel is gedekt:
brood en wijn staan klaar voor de maaltijd van de Heer.
Leg dankbaarheid en vreugde in ons hart
nu wij Jezus gedenken, onze Redder en Heer.

OF: Heer God, aanvaard wat wij U aanbieden:
ons geloof en ons gebed, dit brood en deze wijn,
tekenen van onze dankbaarheid.
Schenk ons nu de vreugde van het samenzijn rond de Tafel van uw Zoon:
Jezus Christus, onze Heer.

OF: Goede God, het éne brood dat wij U aanbieden
bestaat uit vele graankorrels.
Zo mogen wij in Jezus één zijn met elkaar.
Laat uw Geest een band
van eenheid en vrede smeden
tussen allen die aanzitten
aan de Tafel van Christus, onze Heer.

OF: Vader van alle mensen,
U brengt ons samen
rond het Woord en de Tafel van uw Zoon.
Geef dat wij Hem met dankbaar geloof gedenken.
Voed en sterk ons
om naar Jezus' voorbeeld
dienstbare mensen te worden,
nu vandaag en alle dagen die Gij ons schenkt.
We vragen het U door Christus, onze Heer.

Allen: Amen.

3. Eucharistisch gebed IX of IIB

Het Heilig en andere standaardgebeden worden gebeden of gezongen in de variant die gebruikt wordt tijdens de zondagsvieringen.

VH: De Heer zal bij u zijn.

Allen: De Heer zal u bewaren.

VH: Verheft uw hart.

Allen: Wij zijn met ons hart bij de Heer.

VH: Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

Allen: Hij is onze dankbaarheid waardig.

VH: ...

Allen: Heilig, heilig, heilig, de Heer, de God der hemelse machten!

Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid;

Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt in de naam des Heren.

Hosanna in den hoge.

Liedsuggesties: Heilig, heilig, heilig de Heer (ZJ 36, 38 of 39)

Heilig, de God van alle leven (ZJ 13 b)

VH: ...

Verkondigen wij het mysterie van het geloof

Allen: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood

en wij belijden dat Gij wederkeert,

dat Gij verrezen zijt.

Liedsuggestie: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood (ZJ 14b)

VH: ...
Door Hem en met Hem en in Hem
zal uw Naam geprezen zijn,
Heer, onze God, almachtige Vader,
in de eenheid van de Heilige Geest,
hier en nu en tot in eeuwigheid.

Allen: Amen.

4. Onze Vader

VH: Laat ons bidden tot God, onze Vader,
met de woorden die Jezus ons gegeven heeft.

*Allen: Onze Vader,
die in de Hemel zijt,
Uw Naam worde geheiligd,
Uw Rijk kome,
Uw Wil geschiede,
op aarde zoals in de Hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren
en breng ons niet in beproeving
maar verlos ons van het kwade.*

VH: Verlos ons Heer, van alle kwaad.
Geef vrede in onze dagen;
dat wij, gesteund door uw barmhartigheid,
vrij mogen zijn van zonde
en beveiligd tegen alle onrust,
hoopvol wachtend op de komst
van Jezus Messias, uw Zoon.

*Allen: Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.
Amen.*

Het Onze Vader kan gesproken of gezongen (zetting van Peter Pieters) gebeden worden.

5. Vredeswens

VH: Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw apostelen gezegd
'vrede laat Ik u; mijn vrede geef Ik u'.
Let niet op onze zonden,
maar op het geloof van uw kerk.
Vervul uw belofte: geef vrede in uw Naam en maak ons één.

Gij die leeft in eeuwigheid.

Allen: *Amen.*

VH: De vrede des heren zij altijd met u.

Allen: *En met uw geest.*

VH: Geef elkaar een teken van vrede.

6. Breking van het brood / Lam Gods

VH: Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

Allen: *ontferm U over ons.*

VH: Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,

Allen: *ontferm U over ons.*

VH: Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,

Allen: *geef ons de vrede.*

7. Communie

VH: Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren.
Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

Allen: *Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt,
maar spreek en ik zal gezond worden.*

Suggesties voor communielied: Jesus Christ, You are my life (liedbundel LIS 2019)

Gezegend God, de Heer (liedbundel LIS 2019)

Geest van hierboven (ZJ 433)

Geest van God, Adem van leven (ZJ 447)

My God is a good God (LIS 2020)

Iedereen gaat zitten na het ontvangen van de communie.

8. Gebed na de communie

VH: Goede God,
Wij danken U voor de gaven van uw Geest;
voor de liefde die aanstekelijk is als vuur,
voor de vrede die de wereld bewoonbaar maakt,
voor het licht dat ons de weg wijst naar U en naar elkaar.
Wij vragen U:
blijf ons nabij, alle dagen van ons leven.
Door Christus onze Heer.

OF: Heer God, in Jezus, uw Zoon, hebt Gij ons
een nieuwe toekomst toegezegd.
Geef dat wij het vuur van Zijn Geest
brandend houden in ons midden.
Laat ons waar droefheid heerst,

troost en vreugde brengen
en ruimte scheppen voor arme en kleine mensen.
Laat ons meebouwen aan Uw Rijk van goedheid en vrede.
Door Christus onze Heer.

OF: God en Vader, wij zeggen U dank voor de gave van uw Geest,
voor het Woord van uw Zoon
en voor het levende Brood dat wij mochten ontvangen.
Wij bidden U: bewaar onze gevormden in uw liefde.
Wakker het vuur aan in hun hart
om elke dag te leven in goedheid voor elkaar
en met U verbonden dankzij Jezus, onze Heer.

OF: Heer God,
wij danken U voor uw Geest
die ons hart beweegt tot goedheid en vrede,
tot verzoening en dienstbaarheid.
Laat elke dag van ons leven het licht en het vuur,
de troost en de warmte van uw Geest
ons bezielen en leiden.
Zend ons nu om hoopvol en met grote inzet
uw Liefde te delen met allen die wij ontmoeten.
Zo zal men ons herkennen als leerlingen
van Jezus, uw Zoon en onze Heer.

Allen: Amen.

VI. ZENDING EN ZEGEN

1. Kort dankwoord

Hier kunnen dankwoorden worden geuit van de vormeling naar de vormheer en catechisten, en allen die bij de voorbereiding van het vormsel betrokken waren. Ook kan de vormheer hier een dankwoord uitspreken.

2. Zendingswoord

VH: Moge Gods Geest die je vandaag ontvangen hebt,
je sterken in het geloof, je begeleiden in de liefde
en je vervullen met hoop.
Daartoe zal ik jullie allen de zegen geven.

3. Zegen

Iedereen staat op.

VH: Zegene jullie de almachtige God:
Vader, Zoon en Heilige Geest.

Allen: *Amen.*

Suggestie: feestelijk orgelspel